

Hoofdstuk 4 Activity based costing

We hebben in de vorige hoofdstukken over verschillende manieren van traditional costing system gehad. Deze methodes zijn niet exact genoeg voor het berekenen van kostprijzen bij een bedrijf die zowel complexe als eenvoudige producten produceert. De indirecte kosten worden namelijk evenredig verdeeld over alle geproduceerde producten. Als gevolg zijn de kosten in verhouding van complexe producten lager uitvallen dan bij eenvoudige producten. Om de traditionele systemen wat exacter te maken, zijn er drie aspecten van belang:

- 1) Probeer zoveel mogelijk kosten als directe kosten te indelen
- 2) Categoriseer de indirecte kosten
- 3) Gebruik de allocatie van kosten om indirecte kosten toe te rekenen aan producten.

Het ABC-systeem

Hiermee bedoelen we **activity based costing**. Dit is een veel gebruikte manier om het traditionele systeem te verbeteren. Bij het ABC-systeem worden de kosten berekend per activiteit en toegerekend aan producten door te kijken hoeveel het product de "activiteit" gebruikt. Voor het berekenen van de kostprijs met behulp van activity based costing kun je de volgende vier stappen zetten:

- 1) Deel de activiteiten in op grond van de producten die bewerkt worden tijdens die activiteiten.
- 2) Schat de kosten per activiteit
- 3) Bereken de cost driver per eenheid product voor elk activiteit
- 4) Reken de activiteitenkosten toe aan de producten.

Bij stap 1 kun je de activiteiten eerst indelen op grond van niveaus, deze kunnen zijn:

- Unit level activiteiten: Activiteiten per eenheid product.
- Batch level activiteiten: Activiteiten per groep producten (doos, container)
- Product level activiteiten: Activiteiten voor de hele productielijn of project
- Customer level activiteiten: Activiteiten toegerekend aan specifieke klanten
- Facility level activiteiten: Activiteiten om de faciliteiten en de infrastructuur van de organisatie draaiend te houden.

Je kunt deze niveaus benaderen door bijvoorbeeld een interview met medewerkers, deel te nemen aan een activiteit, top down approach of recycling benadering.

Bij stap twee kunnen de kosten bijvoorbeeld worden benaderd door te informeren hoe lang de machines hebben aangestaan of hoeveel uren mensen van een activiteit hebben gewerkt.

Bij stap vier moet je de kosten toerekenen aan een product. Je deelt dan de totale gevonden kosten door het aantal benodigde cost driver per eenheid product.

Klanten en kosten

Bij **customer costing** worden kosten van activiteiten met betrekking tot bepaalde klanten geanalyseerd. Daarnaast wordt er bij **customer profitability** de kosten en opbrengsten van klanten of types klanten bestudeerd om eigen organisatie te verbeteren. Hier komen we nog op terug.

Bedrijven die ABC niet gebruiken

Door het ABC-systeem kan men exacter de kostprijzen voorspellen en het productieproces beter verbeteren door de kosten per activiteiten te analyseren. Zo kan een bedrijf kijken of hij wel of niet een order moet aannemen en efficiënter kan werken. Maar het is niet kosteloos om het systeem op te zetten. PC-systemen moeten worden veranderd en de consultants moeten een hele omschakeling maken.